

مهیثم لطفی
خبرنگار

دولت تدبیر و امید که در پایان مسیر چهار ساله خود بسر می برد طی این دوره زمانی در زمینه های مختلف موفقیت های بزرگی را رقم زد و از جمله آنها توانست در صنعت فناوری گام های بلندی بردارد. سیاست «حسن روحانی» به عنوان سکندار دولت

یازدهم در مسأله هسته ای تلاش برای خروج پرونده ایران از شورای امنیت و تکمیل فناوری هسته ای کشور بود و در نهایت موفق شد با وجود تحریم های حاکم اهداف خود را محقق کند. افزایش اعتبار بین المللی ایران در عرصه جهانی مهم ترین دستاوردی بود که دولت یازدهم در کارنامه خود ثبت کرد و پیشرفت های صورت گرفته در حوزه علم و فناوری به طور حتم از جمله اتفاقاتی بود که این موفقیت ها را باعث شد. فناوری ارتباطات و اطلاعات در این دوره زمانی بیش از گذشته مورد توجه قرار گرفت و پیشرفت دولت در این زمینه بخصوص رشد اینترنت همراه، افزایش پهنای باند اینترنت، تأکید بر دسترسی آزاد مردم به اطلاعات و... توانست دور تازه ای از موفقیت های ایران را باعث شود.

ایران، پیشتاز فناوری ارتباطی در خاورمیانه

مجمع جهانی اقتصاد، ایران را بزرگترین قطب تلفن همراه و کاربران اینترنتی در خاورمیانه و آسیای مرکزی معرفی کرد

گرفته قرار شده است طی یک دهه آتی ۴.۵ درصد از تولید ناخالص ملی ایران به بخش آموزش اختصاص یابد؛ با همه این توضیحات فرار مغزها از جمله معضلات ایران محسوب می شود و تاپیش از این استعداد های مرتبط با صنعت فناوری معمولاً تمایلی به فعالیت در این زمینه نداشتند.

در گزارش مجمع جهانی اقتصاد آمده است، تا پایان دولت قبل سالانه به طور میانگین ۱۵۰ هزار نیروی متخصص از ایران خارج می شدند که این رقم دو برابر بیشتر از درآمد نفتی ایران برای کشور هزینه داشت و هم اکنون تعداد این افراد تا یک سوم کاهش یافته است. کاهش تحریم های اقتصادی و افزایش پشتیبانی های دولتی برای توسعه فناوری از مهم ترین اتفاقاتی بود که موجب شد نیروهای متخصص حضور در بازار ایران را ترجیح دهند.

با وجود نوآوری های قابل ملاحظه، دولت یازدهم برای توسعه کار آفرینی در عرصه فناوری هم گام های بزرگ برداشت و در گزارش مجمع جهانی اقتصاد گفته شد عرصه گسترده تحقیقات علمی موجب شد بخش خصوصی فرصت های شغلی بیشتری را در سال های اخیر ایجاد کند و تمایل نیروهای متخصص و جوان برای ورود به مشاغل مرتبط با عرصه فناوری با میانگین درآمد متوسط افزایش یابد. بر اساس همین تلاش ها پیش بینی شده است طی سه سال آینده بیش از ۱۰۰ استارت آپ در عرصه فناوری در ایران راه اندازی شود و هر یک از آنها نیروهای متخصص و کارشناسان را جذب کنند.

با تمام این توضیحات، مهم ترین گامی که دولت تدبیر و امید در عرصه فناوری برداشت ایجاد تغییرات اساسی در زمینه دسترسی مردم به اینترنت بود که روزنامه نیویورک تایمز، واشنگتن پست، گاردین و خبرگزاری سی ان ان طی ماه های اخیر چندین بار بر آن تأکید کردند. مجمع جهانی اقتصاد، ایران را بزرگترین قطب تلفن همراه و کاربران اینترنتی در خاورمیانه و آسیای مرکزی معرفی کرد و توضیح داد: «ایران یکی از قوی ترین کشورهای مجهز به فناوری در عرصه جهانی محسوب می شود. سانسورهای اعمال شده از سوی دولت قبل باعث شده بود مردم برای دسترسی به فناوری محدودیت هایی را پیش روی خود ببینند، ولی رئیس جمهوری کنونی ایران به صورت ویژه بر دسترسی آزاد به اطلاعات تأکید دارد و نحوه توسعه خدمات اینترنتی در ایران هم این مسأله را تأیید می کند. علاوه بر سانسورهای اینترنتی، قیمت بالا و کیفیت پایین برای استفاده از خدمات مذکور هم کاربران ایرانی را ناراضی کرده بود که این مسأله نیز در چند سال اخیر بسیار متفاوت شده است. اصلاحات اینترنتی از مهم ترین اقداماتی بود که دولت کنونی ایران برای خود رقم زد و در جریان همین فعالیت ها دسترسی مردم ایران به نسل سوم و چهارم خدمات مخابراتی فراهم شد.» به هر حال باید توجه داشت بین اتصال مردم به اینترنت و توانمندسازی آنها در عرصه فناوری تفاوت وجود دارد و مجمع جهانی اقتصاد بر این باور است که توسعه همزمان هر دو بخش هدف اصلی دولت یازدهم بوده است. دولت کنونی ایران بخوبی بر اهمیت این دو بخش تأکید دارد و به همین خاطر در سال های اخیر بیشترین سرمایه گذاری برای توسعه زیرساخت های فناوری صورت گرفته است.

با همه این توضیحات هم اکنون که «دولت تدبیر و امید» خود را در پایان مسیر چهار ساله می داند این مسأله را برای جهانیان به اثبات رسانده است که کشور ایران پتانسیل کافی برای تبدیل شدن به یکی از قطب های اصلی فناوری در جهان را دارد، البته این مسأله اهمیت فراوانی دارد که چهار سال آتی هم سکان اصلی عرصه فناوری زیر نظر رئیس جمهوری کنونی هدایت شود یا دولت بعدی با پیروی از سیاست های مشابه بتواند موفقیت های پیش رو را تضمین کند.

عکس: Cnet

پشتیبانی بی سابقه دولت ایران از فناوری باعث شده است این صنعت به بالاترین سطح کیفی خود برسد. ایران هم اکنون پرچمدار عرصه فناوری در منطقه خاورمیانه محسوب می شود و این اتفاق به واسطه موفقیت های دولت کنونی رخ داده است

بین المللی که توسعه استارت آپ ها را مدیون تمرکز قابل ملاحظه دولت یازدهم می داند اعلام کرده که اگرچه تنهاسه شرکت سرمایه گذار داخلی در این زمینه فعالیت می کنند، ولی طرح های پشتیبانی دولت باعث شده است سازمان های کوچک و متوسط بتوانند با سرمایه گذاران خارجی وارد مذاکره شوند و از این طریق برنامه های فناورانه خود را به نتیجه برسانند.

از مهم ترین اتفاقاتی که به اعتقاد این مجمع «دولت تدبیر و امید» انجام داد این بود که توانست نیروهای با استعداد را داخل کشور نگه دارد؛ اگرچه ایران یکی از بزرگترین کشورهای جهان برای سرمایه گذاری در عرصه آموزش و پرورش محسوب می شود، ولی صاحبان صنایع همچنان برای جذب نیروهای متخصص مشکلات فراوانی پیش روی خود می بینند. بر اساس آمار منتشر شده از سوی مجمع جهانی اقتصاد، سالانه ۲۰ درصد هزینه های عمومی دولت ایران صرف آموزش می شود و بر اساس پیش بینی های صورت

موفقیت های فناوری از دیدگاه بین المللی

هفته گذشته نشریه «فوربز» در آخرین شماره خود با تأکید بر موفقیت های دولت ایران در عرصه فناوری اعلام کرد صنعت نرم افزار کشور در سال های اخیر بیشترین رشد را تجربه کرده است. در گزارش ویژه این نشریه نوشته شد: «نقش نرم افزار های متن باز در صنعت فناوری ایران بسیار پررنگ شده است و دولت کنونی بر توسعه این بخش تأکید فراوان دارد، به عنوان مثال هم اکنون اپلیکیشن ایرانی «تسکولو» بیش از ۱۴ هزار مشترک جهانی در ۱۰۰ کشور دارد و البته باید توجه داشت که این نرم افزار سال ۲۰۱۴ میلادی متولد شده است. در سال ۲۰۱۵ میلادی شرکت توسعه دهنده این نرم افزار موفق شد نام خود را به عنوان یکی از ۱۰۰ استارت آپ نرم افزاری برتر معرفی کند.»

اوایل سال ۲۰۱۷ میلادی روزنامه گاردین با انتشار گزارشی اعلام کرد دولت «حسن روحانی» بر افزایش دسترسی آزاد مردم به اطلاعات و توسعه فناوری توجه ویژه دارد و همین مسأله باعث شده است ایران در سال های اخیر بیشترین پیشرفت را در این زمینه تجربه کند. این روزنامه نوشت: «پشتیبانی بی سابقه دولت ایران از فناوری باعث شده است این صنعت به بالاترین سطح کیفی خود برسد. ایران هم اکنون پرچمدار عرصه فناوری در منطقه خاورمیانه محسوب می شود و این اتفاق به واسطه موفقیت های دولت کنونی رخ داده است؛ در کشوری که ۶۰ درصد مردم آن را افراد زیر ۳۰ سال تشکیل می دهند، نوآوری بدون دسترسی آزاد به اطلاعات نمی تواند فایده چندانی داشته باشد و دولت کنونی ایران توانسته است این فرصت را برای مردم فراهم کند تا بیشتر از هر زمان دیگر از مزایای فناوری اطلاعات و ارتباطات بهره مند شوند.» مجمع جهانی اقتصاد با آغاز سال ۲۰۱۷ میلادی گزارش جامعی در مورد وضعیت کشورها منتشر کرد و در بخشی از این گزارش به صورت ویژه روی موفقیت های فناورانه ایران در سال های اخیر تأکید شد. در گزارش این مجمع اعلام شد: «دولت کنونی ایران توسعه فناوری را یکی از سه اولویت اصلی خود می داند و پیش بینی کرده است بین سال های ۲۰۱۶ تا ۲۰۲۱ میلادی تمامی اهداف خود را در این زمینه محقق کند. از آنجا که تحریم ها برای ایران کمتر شده است، پیش بینی می شود بودجه بخش تحقیق و توسعه در صنعت